

Inhoudsopgave

1. Hoe God verdween uit mijn leven

Hallo, ik ben Gerko en ik ben ongeneeslijk religieus. Ik lijk het geloof van mijn jeugd maar niet te kunnen loslaten (1). Daarom vroeg ik me af: heb je überhaupt een keuze als het over geloven gaat? (2) Ik denk het niet. Waar je mee omgaat, daar word je mee besmet. Dat gold in ieder geval voor mij (3). En zo is het, denk ik, ook gegaan met het verdwijnen van God in het westerse denken (4). Is ongelof daarmee onherroepelijk jouw en mijn lot? Of is de rol van het christendom nog niet uitgespeeld? (5)

2. Wat geloven wij eigenlijk?

Om die vraag te beantwoorden sta ik stil bij wat wij, postmoderne mensen eigenlijk wel en niet geloven. Allereerst ben ik me gaan afvragen of mensen waarmee ik vroeger opgroeide *echt* geloofden wat ze zeiden te geloven (1). En daarna vroeg ik me af of dat niet voor heel veel mensen geldt: wij weten helemaal niet precies *wat* (of *dat*) we geloven (2). Uit ons handelen blijkt vaak dat we iets anders geloven dan we denken (3). Hoe kan dat? Misschien wel omdat we in eerste instantie geloven wat anderen geloven (4). En de ander weet ook niet wat-ie gelooft. Een vicieuze cirkel (5).

3. Hoe God verdween uit onze wereld

En hoe zit dat met geloven in God dan? Geloven postmoderne mensen vandaag de dag wel zo weinig als we denken? (1) Er is een ultieme proef om dat uit te zoeken: de vraag naar het kwaad in deze wereld (2). Achter de vraag naar het kwaad ligt de vraag of de wereld inherent logisch is (3). De westerse filosofiegeschiedenis is op te delen in twee antwoorden: ja en nee (4). Christenen verwacht je in kamp 'ja', maar zou het christelijk verhaal ook zeggingskracht hebben als je 'nee' zegt? Bestaat er een nihilistisch christendom? (5)

4. Waarom Slavoj Žižek zegt dat God terug is

Ik vraag mij vaak af: doe ik het goed? Weet ik wat ik wil? - hoe kan dat? (1) Jacques Lacan zegt: mens-zijn is leven met een verlangen dat altijd onvervuld zal blijven. (2) Ook het christendom kan het verlangen niet vervullen, zegt Lacan. (3) Sterker nog: het christendom beweert misschien juist het tegenovergestelde. Het kruisverhaal is daarvan het ultieme bewijs (4). Dat verhaal laat God zien van z'n meest nihilistische kant. En daar heb je wat aan als je ongeneeslijk religieus bent.

5. Waarom John Caputo zegt dat God terug is

Ik ben altijd bang geweest om het geloof van mijn opvoeding los te laten (1). Als je alles betwijfelt, houd je dan nog wel iets over? (2) Het deconstructionisme stelt het tegenovergestelde: je komt juist dingen tegen die niet af te breken zijn. Vaak zijn het christelijke thema's (3). Daar komt bij: een zekere toekomst is een illusie. De toekomst is net zo radicaal onzeker als de twijfel. (4). In alle onzekerheid komt het aan de op vraag: ga je het avontuur aan, of niet? (5)